

Roma

KA EPISETOLE

- 1 NA Paulo, na ke kauwa a Iesu Kristo i waeia i lunaolelo, a i hookaa waleia hoi no ka euanelio a ke Akua,
- 2 Ana i hoike e mai ai mamua ma kana poe kaula, maloko o na palapala hemolele,
- 3 No kana Keiki Iesu Kristo ko kakou Haku, i hoohanauia na ka hua a Davida, ma ke kino,
- 4 A i hoomaopopoia hoi o ke Keiki a ke Akua me ka mana, ma ka uhane hoano, mahope o ke alahouana mai waena mai o ka poe make;
- 5 Ma ona la i loaa mai ai ia makou ke aloha, a me ka lunaolelo ana, no ka malama ana o ka manaoio iwaena o na lahuikanaka a pau no kona inoa;
- 6 Iwaena o lakou no hoi oukou na mea i waeia no Iesu Kristo:
- 7 I ka poe a pau ma Roma, i alohaia e ke Akua, i waeia hoi i mau haipule; no oukou hoi ke aloha a me ka pomaikai, mai ke Akua mai, o ko kakou Makua, a mai ka Haku mai hoi, o Iesu Kristo.
- 8 O ka mua, ke hoomaikai aku nei au i ke Akua, ma o Iesu Kristo la no oukou a pau, no ka mea, ua hookaulanaia ko oukou manaoio, ma ka honua a pau.
- 9 O ke Akua, o ka'u mea e malama nei me kuu uhane ma ka olelo maikai no kana Keiki, oia

ka mea ike no'u, i ko'u hoomanao mau ana ia oukou, ma ka'u pule,

10 E noi mau ana, ina e hiki i kekahī manawa, i keia wa aku nei paha, e hele pomaikai aku wau me ka ae ana mai o ke Akua, a hiki io oukou la.

11 No ka mea, ke ake nei au e ike aku ia oukou, e haawi aku au i kekahī pono ma ka uhane no oukou, i hookupaaia'i oukou.

12 Eia kekahī, e hooluolua mai hoi au iwaena o oukou, ma ka manao lokahi ana o oukou a me au.

13 Eia hoi, aole o'u makemake e ike ole oukou, e na hoahanau, i kuu manao pinepine ana e hele io oukou la, (aka, ua kaohiia a hiki i keia wa,) i loaa mai hoi ia'u kekahī hua mawaena o oukou, e like me ia mawaena o na lahuikanaka e.

14 He aie au na ka poe Helene a me na kanaka hemahema; na ka poe i aoia, a me ka poe i ao ole ia.

15 Pela hoi, ma ka mea hiki ia'u, ua makaukau wau e hai aku i ka euanelio ia oukou no hoi ma Roma.

16 No ka mea, aole au i hilahila i ka euanelio no Kristo; no ka mea, o ko ke Akua mana ia e ola'i, no kela mea, no keia mea manaoio; no ka Iudaio mua, a no ka Helene hoi.

17 No ka mea, ua hoikeia mai ilaila ko ke Akua hoapono ana mai ma ka manaoio, a i manaoio; e like me ka mea i palapalaia, O ka mea pono, ma ka manaoio, e ola ia.

- ¹⁸ A ua hoikeia mai no hoi ka inaina o ke Akua, mai ka lani mai, i ka aia, a me ka haua ino a pau a na kanaka, i keakea me ka haua hewa, i ka olelo oiaio.
- ¹⁹ No ka mea, o ka mea o hiki ke ikeia no ke Akua, ua akaka ia ia lakou; no ka mea, ua hoakaka mai no ke Akua ia mea ia lakou.
- ²⁰ No ka mea, o kona mau mea i nana ole ia, mai ka hana ana mai o ke ao nei, ua maopopo lea ua mau mea la, oia o kona mana mau a me kona Akua ana, ma na mea i hanaia; nolaila aole o lakou mea e hoaponoia'i:
- ²¹ No ka mea, i ka wa i ike ai lakou i ke Akua, aole lakou i hoonani aku ia ia i Akua, aole hoi i aloha aku; aka, ua lapuwale lakou i ko lakou manao ana, a ua hoopouliia hoi ko lakou naau hawawa.
- ²² I ko lakou hoakamai ana, lilo lakou i poe naaupo,
- ²³ A hoololi aku lakou i ka nani o ke Akua make ole, i kii e like me ke kanaka make, a me na manu, a me na holoholona wawae eha, a me na mea kolo.
- ²⁴ Nolaila hoi, kuu iho la ke Akua ia lakou ma na kuko hewa o ko lakou mau uaau, i pau-maele, e hoinoino ai i ko lakou mau kino iho, ia lakou lakou.
- ²⁵ Haalele aku la lakou i ke Akua oiaio, no ka mea apaapa, a hoomana aku la lakou, a malama hoi i ka mea i hanaia, aole i ka Mea nana i hana, oia ka mea hoomaikai mau loa ia. Amene.
- ²⁶ No ia mea, kuu iho la ke Akua ia lakou i na kuko ino; no ka mea, ua hoololi ae ko lakou poe

wahine i ka aoao maoli i ka mea ku e i ka aoao maoli.

- ²⁷ Pela no hoi na kane, i haalele ai i ka aoao maoli o ka wahine, a ua wela i ke kuko hewa i kekahi i kekahi; na kane me na kane, e hana ana i ka mea hilahila, a e loaa ana iloko o lakou ka uka pono no ko lakou lalau ana.
- ²⁸ A no ko lakou makemake ole e hoopaa i ke Akua ma ko lakou ike, kuu iho la ke Akua ia lakou i ka naau hewa, e hana aku lakou i na mea ku ole i ka pono:
- ²⁹ Ua piha lakou i na hewa a pau, i ka moe kolohe, i ka opuinoino, i ka puniwaiwai, a mo ka hana ino; ua paapu hoi i ka huahuwa, i ka pepehi kanaka, i ka hakaka, i ka hoop-unipuni, a me ka manao ino:
- ³⁰ He poe aki, he poe olelo hoohewa wale, he poe inaina i ke Akua, he poe kuamuamu, he haaheo, he haanui, he poe imi i na mea ino, he poe malama ole i na makua,
- ³¹ He poe hoohemahema, he poe lawehala i na mea i hoohikiia, he poe aloha ole, he poe makoua, he poe lokoino.
- ³² Ua ike lakou i ke kanawai o ke Akua, o ka poe o hana pela, he pono lakou e make, a ke hana nei no lakou ia mau mea, a ua mahalo no hoi i ka poe e hana ana malaila.

2

- ¹ NOLAILA hoi, e ke kanaka, ka mea nana o hoohewa aku, aole on mea e hoaponoia'i; no ka mea, i kou hoahewa ana i kekahi, ua

hoahewa oe ia oe iho, no kau hana ana i na
mea au i hoahewa aku ai.

- 2** Ua ike no kakou, ma ka pono ka ke Akua hoahewa ana mai i ka poe e hana ana ia mau mea.
- 3** E ke kanaka, ka mea nana o hoahewa i ka poe e hana pela, a ke hoohalike nei oe me lakou, ke manao nei anei oe e pakele i ka ke Akua hoahewa ana mai?
- 4** A ke hoowahawaha nei anei oe i ka nui loa o kona lokomaikai, a me kona ahonui, a me kona hoomanawanui ana, aole hoi oe i hoomaopopo, o ko ke Akua maikai, o ka mea ia o alakai ia oe i ka mihi?
- 5** Aka, mamuli o kou paakiki a me ka naau mihi ole o hoahu ana oe nou iho i ka inaina no ka la e inainaia mai ai, a e hoikeia mai ai hoi ka hoahewa pono ana mai a ke Akua;
- 6** Nana no e uku mai i kela kanaka i keia kanaka e like me kana hana ana;
- 7** I ka poe e imi ana i ka nani, a me ka mahalo, a me ka make ole, ma ka hooikaika mau ana i ka hana maikai, i ke ola loa;
- 8** Aka, i ka poe i hoopaapaa, me ka malama ole i ka olelo oiaio, a malama hoi ma ka hewa, ia lakou ka huhu a me ka inainaia;
- 9** O ka poino, a me ka ehaeha matuna o ka uhane o kela kanaka o keia kanaka e hana ana i ka hewa; o ka Iudaio mua, a o ka Helene hoi;
- 10** Aka, o ka nani, a me ka mahalo, a me ka po-maikai, no na mea a pau e hana ana i ka pono; no ka Iudaio mua a no ka Helene hoi;
- 11** No ka mea, aole ke Akua i manao mai ma ko ka helehelena.

- ¹² No ka mea, o na mea kanawai ole a pau i hana hewa, e make kanawai ole lakou; a o na mea a pau i hana hewa malalo o ke kanawai, e hoahewaia lakou ma ke kanawai;
- ¹³ (No ka mea, aole ka poe lohe wale no i ke kanawai ka pono imua o ke Akua; aka, o ka poe o malama i ke kanawai e hoaponoia'na.
- ¹⁴ No ia hoi, o ka poe kanaka e, ka poe kanawai ole, ina ma ko lakou manao maoli i hana'i lakou i na mea maloko o ke kanawai, o keia poe kanawai ole, he kanawai lakou no lakou iho no;
- ¹⁵ A e hoike nei hoi lakou, ua kakauia ka pono a ke kanawai ma ko lakou mau naau, a ua hooiaio ko lakou lunamanao, e hoahewa ana, a e hoapono ana ko lakou mau naau ia lakou iho;)
- ¹⁶ I ka la a ko Akua e hoopai ai i na mea huna a na kanaka, ma o Iesu Kristo la, e like me ka'u euanelio.
- ¹⁷ Ina ua kapaia'ku oe he Iudaio, a ua hilinai iho oe ma ke kanawai, ua haano i ke Akua,
- ¹⁸ A ua ike oe i kona makemake, ua hoao hoi i na mea ano e, ua aoia oe ma ke kanawai;
- ¹⁹ Ua manao iho hoi oe, he alakai oe no na makapo, he malamalama hoi no ka poe iloko o ka pouli;
- ²⁰ He mea nana e ao i ka poe naaupo, he kumu hoi na na kamalii, ua loaa hoi ia oe ke ano o ka ike, a me ka oiaio iloko o ke kauawai:
- ²¹ O oe ke ao aku ia hai, aole anei oe e ao ia oe iho? O oe ke papa aku, Mai aihue, e aihue no anei oe?

- ²² O oe ke olelo aku, Mai moe kolohe, e moe kolohe no anei oe? O oe ke hoopailua i na kii, e aihue no anei oe i na mea laa?
- ²³ O oe ke haano aku i ke kanawai, e hoino no anei oe i ke Akua ma ka haihai ana i ke kanawai?
- ²⁴ No ka mea, ua olelo ino ia'e ka inoa o ke Akua iwaena o na kanaka e, ma o oukou la, e like me ka mea i palapalaia.
- ²⁵ O ke okipoepoe ana, he mea ia e pono ai, ke malama oe i ke kanawai; aka, ina haihai oe i ke kanawai, ua lilo kou okipoepoe ana i okipoepoe ole ana.
- ²⁶ A ina o ka mea i okipoepoe ole ia e malama i na kauoha o ke kanawai, aole anei e manaoia kona okipoepoe ole ana, me he okipoepoe ana la?
- ²⁷ A o ka mea i malama i ke kanawai mamuli o kona hanau ana a me ke okipoepoe ole, e hoahewa oia ia oe i ka mea i loaa ka palapala a me ke okipoepoeia, a i lilo hoi i mea haihai i ke kanawai.
- ²⁸ No ka mea, o ka mea e Iudaio ana mawaho, aole ia he Iudaio; aole hoi ka mea mawaho ma ke kino, ke okipoepoe ana.
- ²⁹ Aka, o ka mea e Iudaio ana maloko, oia ka Iudaio; a o ke okipoepoe ana, no ka naau ia, ma ka uhane, aole ma ka hua palapala; aole no na kanaka kona hoomaikaiia, no ke Akua mai no.

3

- ¹ NO ia hoi, heaha anei ka mea e oi aku ai ka Iudaio? Heaha hoi ka pomaikai o ke okipoepoe ana?

- ² He nui no ma kela mea, ma keia mea; eia hoi ka mua, ua haawiia mai ia lakou na kanawai o ke Akua.
- ³ Heaha hoi i manaoio ole kekahi poe? E hiolo anei ka oiaio o ke Akua i ko lakou hoomaloka?
- ⁴ Aole loa ia; aka, e hooiaioia ku ke Akua ke hoopunipuni na kanaka a pau: me ka mea i palapalaia, I hoaponoia'i oe i kau olelo ana mai, a i lanakila hoi oe i kou hoahewa ana mai.
- ⁵ A ina e hoakaka ae ko kakou hewa i ka pono o ke Akua, heaha ka kakou mea e olelo ai? He pono ole anei ke Akua ke hooili mai i ka inaina? (ke olelo nei au ma ka ke kanaka;)
- ⁶ Aole loa: ina pela, pehea la e hoopai mai ai ke Akua i ko ke ao nei?
- ⁷ A ina i lilo ka oiaio o ke Akua i mea e nui ai kona nani, no ko'u hoopunipuni ana; no ke aha la e hoohewaia mai ai au e like me ke kanaka hewa?
- ⁸ E olelo anei kakou, e like me ka makou i olelo ino ia mai ai, a e like me ka kekahi poe i olelo no makou, E hana hewa kakou e hiki mai ai ka maikai? He pono ko lakou hoohewaia.
- ⁹ Heaha hoi? ua oi aku anei kakou? Aole loa; no ka mea, ua hoakaka makou mamua, O na Iudaio a me na Helene, ua pau pu lakou i ka hewa;
- ¹⁰ E like me ka mea i palapalaia, Aole loa he mea pono, aole hookahi.
- ¹¹ Aole no he mea i ike, aole hoi he mea i imi i ke Akua.

- 12 Ua pau lakou i ka hele hewa, ua lilo lakou i poe pono ole; aole loa he mea e hana ana i ka maikai, aole loa hookaki.
- 13 O ko lakou kaniai he lua kupapau hamama; ua hoopunipuni lakou me ko lakou mau alelo; aia malalo o ko lakou mau lehelehe ka mea make a na moonihoawa.
- 14 Ua piha ko lakou waha i ka hailili a me ka mea awahia.
- 15 Ua mama ko lakou mau wawae i ka hookahe koko.
- 16 Aia ma ko lakou mau alanui ka luku ana a me ka popilikia.
- 17 Aole hoi lakou i ike i ke alanui e malu ai.
- 18 Aole he weliweli i ke Akua imua o ko lakou mau maka.
- 19 Ua ike no kakou, o na mea a ke kanawai i olelo mai ai, ua olelo no ia i ka poe malalo o ke kanawai; i paa na waha a pau, a i lilo hoi ko ke ao nei a pau i hewa imua o ke Akua.
- 20 Nolaila ma ka hana ana ma ke kanawai, aohe kanaka e hoaponoia imua ona; no ka mea, ma ke kanawai ka ike ana i ka hewa.
- 21 Ano hoi, ua hoakakaia mai ko ke Akua hoapono ana aole ma ke kanawai; ua hoikeia mai ia e ke kanawai a me na kaula.
- 22 Oia hoi ka hoapono ana o ke Akua, ma ka manaoio aku ia Iesu Kristo, no na mea a pau, a maluna hoi o ka poe a pau e manaoio ana; aole mea okoa;
- 23 No ka mea, ua lawehala na mea a pau, ua nele hoi i ka nani o ke Akua.

- 24 Ua hoapono wale ia mai ma kona lokomaikai,
no ka hoola ana ma o Kristo Iesu la;
- 25 Oia ka ke Akua i haawi mai ai i mohaikalahewa
ma ka hilinai i kona koko, i mea e hoakaka
ai i kona hoapono ana, i ke kala ana i na
hewa i hana e ia mamua, i ke ahonui ana o
ke Akua;
- 26 I mea e hoakaka ai i kona hoapono ana, i keia
manawa; i pono oia, a i mea hoapono hoi i
ka mea manaoio ia Iesu.
- 27 Anhea la hoi ke kaena ana? Ua paleia'ku ia. Ma
ke kanawai hea? O na hana anei? Aole; ma
ke kanawai no hoi o ka manaoio ana.
- 28 Nolaila, ke manao nei makou, ua hoaponoia mai
ke kanaka ma ka manaoio, aole ma na hana
o ke kanawai.
- 29 O ke Akua no anei ia no ka poe Iudaio wale no?
Aole no na kanaka e kekahi? Oia, no na
kanaka e kekahi.
- 30 No ka mea, oia hookahi no ke Akua nana e
hoapono i ka poe i okipoepoeia, ma ka man-
aoio, a i ka poe i okipoepoe ole ia hoi ma ka
manaoio.
- 31 Ke hoohiolo nei anei makou i ke kanawai, ma
ka manaoio? Aole loa: ke hookupaa nei no
makou i ke kanawai.

4

- ¹ A LAILA, heaha la ka kakou mea e olelo ai, ua
loaa ia Aberahama ko kakou makua ma ke
kino?
- ² A, ina ua hoaponoia mai o Aberahama ma na
hana, he mea kana e kaena ai, aole nae
imua o ke Akua.

- ³ Heaha ka mea a ka palapala hemolele i olelo mai ai? Ua manaoio o Aberahama i ko Akua, a ua hooliloia hoi ia i pono nona.
- ⁴ A o ka mea e hana ana, aole i manaoia kona uku no ka lokomaikai ia, aka, no ka aie.
- ⁵ Aka, o ka mea hana ole, a i manaoio aku i ka mea nana e hoapono mai i ka mea pono ole, ua hooliloia mai kona manaoio i pono nona.
- ⁶ Pela no hoi o Davida i olelo mai ai i ka pomaikai ana o ke kanaka, ia ia ko ke Akua hoolilo ana i ka pono me ka hana ole;
- ⁷ Pomaikai ka poe i kalaia ko lakou hala, a i uhia ko lakou hewa:
- ⁸ Pomaikai ke kanaka ke hoopili ole ka Haku i ka hewa ia ia.
- ⁹ Maluna o ka poe i okipoepoeia wale no anei keia pomaikai? A maluna anei o ka poe okipoepoe ole ia kekahī? No ka mea, ke olelo nei makou, ua hooliloia ka manaoio i pono no Aberahama.
- ¹⁰ Ihea la ia i hooliloia'i? I kona noho okipoepoeia anei? a i kona noho okipoepoe ole ia anei? Aole i kona noho okipoepoeia, aka, i kona noho okipoepoe ole ia.
- ¹¹ A ua loaa ia ia ke okipoepoeia i hoailona no ka pono o kona manaoio ana i kona wa i okipoepoe ole ia'i; i lilo ai oia i makua no ka poe a pau e manaoio ana me ke okipoepoe ole ia, i hooliloia'i ka pono ia lakou;
- ¹² A i makua no ka poe i okipoepoeia kekahī, aole ka poe i okipoepoe wale ia no, aka, o hele ana hoi ma na kapuwai o ko kakou makua o Aberahama i kona noho okipoepoe ole ia.

- ¹³ No ka mea, o ka olelo mai ia Aberahama a i kana mamo, e lilo ia i hooilina no ke ao nei, aole ia ma ke kanawai, aka, ma ka pono o ka manaoio.
- ¹⁴ No ka mea, ina i lilo ka poe ma ke kanawai i poe hooilina, ina ua lilo ka manaoio i mea ole, a ua ole no hoi ka mea i oleloia mai:
- ¹⁵ No ka mea, o ke kanawai ke kumu o ka inaina; no ka mea, ma kahi kanawai ole, aole he ae ana maluna.
- ¹⁶ Nolaila, ma ka manaoio ia, i haawi lokomaikai ia mai ia; i oiaio ai ka olelo hoopomaikai na ka poe mamo a pau, aole na na mea ma ke kanawai wale no, aka, na na mea hoi ma ka manaoio o Aberahama; oia ka makua o kakou a pau,
- ¹⁷ (E like me ka mea i palapalaia, Ua hoolilo au ia oe i makua no na lahuikanaka he nui no,) imua o ke alo o ke Akua ana i manaoio ai, ka mea i haawi i ke ola no ka poe make, a i olelo hoi i na mea i hana ole ia, me he mau mea la i hanaia.
- ¹⁸ Oia ka mea, imua o ka manaolana, i paulele ai me ka manaolana, e lilo ia i makua no na lahuikanaka he nui no; e like me ka mea i oleloia, Pela no kau poe mamo.
- ¹⁹ A i kona nawaliwali ole ana ma ka manaoio, aole ia i manao i kona kino iho me he mea make la, i kona kokoke ana i ka haneri o kona mau makahiki, aole hoi i ka make o ka opu o Sara:
- ²⁰ Aole hoi ia i kanalua i ka olelo ana mai a ke Akua, ma ka hoomaloka; aka, ua ikaika ia ma ka manaoio, e hoonani ana i ke Akua;

- ²¹ A ua maopopo lea kona manao e hiki no ia ia ke hooko mai i ka mea ana i olelo mai ai.
- ²² No ia mea, ua hooliloia ia i pono nona.
- ²³ Aole nona wale no i palapalaia'i, ua hooliloia ia nona:
- ²⁴ Aka, no kakou kekahi, ka poe e hooliloia mai ai ia, ka poe e manao ana i ka mea nana i hoala mai ia Iesu ko kakou Haku mai waena mai o ka poe make,
- ²⁵ Ka mea i haawilia no ko kakou hewa, a ua hoala hou ia mai i hoapanoia'i kakou.

5

- ¹ NO ia mea, i hoapanoia mai kakou ma ka manaoio, he malu ko kakou me ke Akua, ma ko kakou Haku o Iesu Kristo:
- ² Ma o na la hoi i loaa mai ai ia kakou ka hookipaia ma ka manaoio, iloko o keia hoopomaikai ia, kahi e ku nei kakou, a e hauoli hoi me ka manaolana i ka nani o ke Akua.
- ³ Aole ia wale no, ke hauoli nei no hoi kakou i na popilikia; ke ike nei, e hana ana ka popilikia i ke ahonui;
- ⁴ A o ke ahonui i ka hoao ana; a o ka hoao ana i ka manaolana:
- ⁵ A o ua manaolana la aole ia i hoohilahila; no ka mea, ua nininiia mai ke aloha i ke Akua iloko o ko kakou mau naau e ka Uhane Hemolele, i haawilia mai ia kakou.
- ⁶ No ka mea, a ia kakou i nawaliwali ai, a i ka wa pono, make iho la o Kristo no ka poe pono ole.

- ⁷ No ka mea, aneane hiki ole i kekahi ke make no ke kanaka pono; malia e hiki paha i kekahi ke make no ke kanaka lokomaikai.
- ⁸ Aka, ua hoakaka mai ke Akua i kona aloha ia kakou, no ka mea, i ka wa e hewa ana kakou, make iho la o Kristo no kakou.
- ⁹ Nolaila hoi, ke hoaponoia mai nei kakou e kona koko, he oiaio no, e hoopakeleia mai kakou e ia i ka inaina.
- ¹⁰ No ka mea, ina i ko kakou wa e enemi ana i hoolauleaia'i kakou i ke Akua ma ka make ana o kana Keiki, he oiaio no, a laulea kakou, e hoola io ia hoi kakou ma kona ola ana.
- ¹¹ Aole o keia wale no, ke hauoli nei no hoi kakou i ke Akua ma ko kakou Haku ma Iesu Kristo, ma ka mea i loaa mai ai ia lakou ka hoolauleaia.
- ¹² No ia mea, me ka puka ana mai o ka hewa iloko o ke ao nei ma ke kanaka hookahi, a ma ka hewa mai ka make; a pela i kau mai ai ka make maluna o na kanaka a pau, no ka mea, ua pau lakou i ka hana hewa.
- ¹³ No ka mea, iloko o ke ao nei ka hewa a hiki mai ke kanawai; aka, aole i manaoia ka hewa i ka manawa kanawai ole.
- ¹⁴ Aka hoi, ua lanakila mai la ka make mai ia Adamu a ia Mose, maluna o ka poe aole i hana hewa, e like me ke ano o ko Adamu hala, oia hoi ko kumuhoohalike o ka Mea e hele mai ana.
- ¹⁵ Aka, aole e like me ka hala ka lokomaikai ana mai. No ka mea, ina ma ka hala o ka mea hookahi, i make ai ka poe he lehulehu, oiaio hoi, ua nui mai ka lokomaikai mai

o ke Akua, i ka poe he lehulehu a me ka makana i haawi lokomaikai mai ma ke kanaka hookahi, ma o Iesu Kristo la.

16 Aole hoi ma ka mea hookahi i hana hewa, ka like o ka haawina; no ka mea, no ka hala hookahi ka hoahewa ana mai e make; aka, no na bala he nui wale, ka lokomaikai ana mai e hoaponoia.

17 No ka mea, ina ma ka hala o ka mea hookahi, i lanakila mai ai ka make ma ka mea hookahi; he oiaio hoi, o ka poe i loaa ka lokomaikai nui ia mai, a me ka haawina o ka hoapono ana, e lanakila ana lakou iloko o ke ola ma ka mea hookahi o Iesu Kristo.

18 No ia hoi, me ka kau ana o ka hoahewa maluna o na kanaka a pau ma ka hala o ka mea hookahi; pela i hiki mai ai ka hoapono maluna o na kanaka a pau e ola, ma ka pono o ka mea hookahi.

19 No ka mea, me ka lilo ana o na mea he nui loa i poe hewa no ka hoolohe ole o ke kanaka hookahi, pela hoi e lilo ai ana na mea he nui loa i poe pono no ka hoolohe ana o ka mea hookahi.

20 A ua komo ke kanawai e nui ai ka hala: aka, ma kahi i nui ai ka hewa, malaila no i nui loa ae ai ka lokomaikai ana mai.

21 A, me ka hewa i lanakila ai ma ka make, pela hoi e lanakila ai ka lokomaikai ma ka hoapono ana, i mea e ola mau ai, ma o Iesu Kristo la ko kakou Haku.

6

- ¹ HEAHA hoi ka kakou e olelo nei? E mau anei kakou ma ka hewa i nui ai ka lokomaikai?
- ² Aole loa. Pehe la kakou ka poe i make no ka hewa e noho hou ai malaila?
- ³ Aole anei oukou i ike, o ko kakou poe i bapetizoia iloko o Kristo Iesu, ua bapetizoia iloko o kona make?
- ⁴ Nolaila, ua kanu pu ia kakou me ia, ma ka bapetizoia iloko o ka make; a me Kristo hoi i hoalaia'i mai waena mai o ka poe make ma ka nani o ka Makua, pela hoi kakou e pono ai ke hele ma ko ola hou.
- ⁵ A ina ua hui pa kakou me ia ma ka make e like me kona, alaila hoi e hui io kakou ma ke alahouana.
- ⁶ Ke ike nei kakou, ua kau pu ia ko kakou kanaka kahiko me ia ma ke kea, i make ai ko kakou kino lawehala, i ole ai kakou e hookauwa hou mamuli o ka hewa.
- ⁷ No ka mea, o ka mea i make, ua hookuuia oia mai ka lawehala ana.
- ⁸ A ina i make pu kakou me Kristo, ke manao nei kakou e ola pu no hoi kakou me ia.
- ⁹ E ike ana hoi, ua hoalaia mai o Kristo mai waena mai o ka poe make, aole e make hou; aole hoi e lanakila hou ka make maluna ona.
- ¹⁰ No ka mea, o kona make ana, hookahi wale no kona make ana no ka hewa; a o kona ola ana ke ola nei no ia no ke Akua.
- ¹¹ Pela no hoi oukou e manao ai ia oukou iho, ua make no ka hewa, e ola ana no hoi no ke Akua, ma o Kristo Iesu la ko kakou Haku.

- 12 Mai noho a lanakila mai ka hewa iloko o ko oukou kino make, i hoolohe oukou ia ia, ma kona kuko.
- 13 Aole hoi oukou e haawi i ko oukou mau lala i ka hewa i mau mea e lawehala ai; aka, e haawi aku ia oukou iho i ke Akua, a me ko oukou mau lala i mau mea e hana pono i ke Akua, me he poe ola la mai waena mai o ka poe make.
- 14 Oia, aole e lanakila ka hewa maluna o oukou; no ka mea, aole oukou malalo o ke kanawai, aka, malalo no oukou o ka lokomaikai.
- 15 Heaha la hoi? E hana hewa anei kakou, no ka mea, aole kakou malalo o ke kanawai, aka, malalo no o ka lokomaikai? Aole loa.
- 16 Aole anei oukou i ike, ina e haawi aku oukou ia oukou iho na kekahi i mau kauwa e malama ai, he poe kauwa oukou na ka mea a oukou i malama ai, na ka hewa paha e make ai, a na ka pono paha e hoaponoia'i?
- 17 E hoomaikaiia'ku ke Akua, no ka mea, he poe kauwa oukou mamua na ka hewa, aka, ua lilo ae nei i poe hoolohe ma ka naau i ka olelo ao, i aoi'a'ku ai oukou.
- 18 A ua hookaawaleia'e oukou mai ka hewa ae, a ua lilo ae nei i poe kauwa na ka pono.
- 19 Ke olelo nei au me na hua olelo a kanaka, no ka nawaliwali ana i ko oukou kino. Nolaila me ko oukou haawi ana i ko oukou mau lala i mau kauwa na ka paumaele a me ka hewa e lawehala ai; pela hoi ano, e haawi aku i ko oukou mau lala i mau kauwa na ka pono e hemolele ai.

- ²⁰ No ka mea, i ko oukou kauwa ana na ka hewa,
ua kaawale oukou i ka pono.
- ²¹ Heaha hoi ka hua i loaa ia oukou ia manawa o
na mea a oukou e hilahila nei? No ka mea,
o ka hope o ia mau mea, he make ia.
- ²² Ano hoi, ua hookaawaleia'e oukou mai ka hewa
ae a lilo hoi i mau kauwa na ke Akua, ua
loaa ia oukou ka oukou hua i ka pono, a o
ka hope, ke ola mau loa.
- ²³ No ka mea, o ka uku no ka hewa he make ia; aka,
o ka haawina o ke Akua, o ke ola mau loa ia,
ma o Iesu Kristo la o ko kakou Haku.

7

- ¹ A OLE anei i ike oukou, e na hoahanau, (no ka
mea, ke olelo aku nei au i ka poe i ike i ke
kanawai,) e kau ana ke kanawai maluna o
ke kanaka i kona wa a pau e ola nei?
- ² No ka mea, o ka wahine mea kane, ua paa ia i
kana kane ma ke kanawai, i kona wa a pau
e ola ana kana kane; a make ke kane, ua
kuuia oia mai ke kanawai aku o kana kane.
- ³ No ia hoi, e kapaia oia he wahine moe kolohe ke
mare ia i ke kane hou i ka wa e ola ana kana
kane; aka, ina i make ke kane, ua kuuia oia
mai ke kanawai aku; aole ia he wahine moe
kolohe ke mare ia i ke kane e.
- ⁴ Pela hoi oukou, e na hoahanau o'u, ua make
oukou i ke kanawai, ma ke kino o Kristo, i
mareia'i oukou i ka mea i hoala hou ia mai
waena mai o ka poe make, i hoohua kakou
i ka hua no ke Akua.
- ⁵ No ka mea, i ka wa i noho ai kakou ma ke kino,
o ko kakou mau kuko hewa no ke kanawai,

ua hooikaika maloko o ko kakou mau lala e
hoohua mai i ka hua no ka make.

⁶ Ano hoi ua kuuia kakou mai ke kanawai, ka mea i
paa pio ai kakou, no ka mea, ua make kakou
ia mea; i hookauwa hoi kakou me ka hou
ana o ka uhane, aole ma ka mea kahiko o
ke kanawai.

⁷ Heaha hoi ka kakou e olelo nei? He hewa anei
ke kanawai? Aole loa; aka, ma ke kanawai
wale no i ike ai au i ka hewa; no ka mea, ina
aole i papa mai ke kanawai, Mai kuko wale
aku oe, ina aole au i ike i ke kuko ana.

⁸ Aka, ma ke kauoha i loaa'i i ka hewa ka wa
maopopo, hoala ae la ia i kela kuko wale i
keia kuko wale iloko o'u. No ka mea, me ke
kanawai ole, ua make ka hewa.

⁹ No ia hoi, ola no au mamua me ke kanawai ole,
a hiki mai ke kauoha, ala ae la ka hewa, a
make iho la au.

¹⁰ Oia, o ke kauoha e ola'i, ua loaa ia'u he mea ia e
make ai.

¹¹ No ka mea, loaa ae la i ka hewa ka wa maopopo
ma ke kauoha, ua puni au ia ia a ua make au
ia ia ma ia mea.

¹² Nolaila, ua hemolele ke kanawai, a ua hemolele
hoi, ua pono, ua maikai ke kauoha.

¹³ Ua lilo anei ka mea maikai i make no'u? Aole loa
ia; aka, o ka hewa, i ikeia hoi ia ho hewa io,
e hana ana i ka make iloko o'u ma ka mea
maikai, i akaka ae la ma ke kauoha he mea
lawehala loa ka hewa.

¹⁴ No ka mea, ua ike no au ma ko ka uhane ke
kanawai; aka, ma ko ke kino wau, ua kuaiia
na ka hewa.

- 15 No ka mea, o ka mea a'u i hana'i, aole au e hoapono; no ka mea, aole ka mea a'u i makemake ai ka'u i hana'i, aka, hana no wau i ka mea a'u i hoowahawaha ai.
- 16 Ina hoi e hana wau i ka mea a'u i makemake ole ai, ua ae aku au i ke kanawai, he pono.
- 17 Ano hoi aole na'u ia i hana, aka, na ka hewa e noho ana iloko o'u.
- 18 No ka mea, ua ike au, aole e noho ana iloko o'u, oia hoi iloko o ko'u kino, kekahi mea maikai; no ka mea, o ka makemake eia no ia'u ia, aka, o ka hana i ka pono aole i loaa ia'u.
- 19 No ka mea, aole au i hana i ka pono a'u i makemake ai; aka o ka hewa a'u i hoowahawaha ai, oia ka'u i hana'i.
- 20 A ina i hana au i ka mea a'u i makemake ole ai, aole na'u ia i hana, aka, na ka hewa no e noho ana iloko o'u.
- 21 Ua loaa hoi ia'u he kanawai no'u, i ko'u wa e makemake ai e hana pono, ua kokoke mai no ka hewa.
- 22 No ka mea, ua oluolu no wau i ke kanawai o ke Akua, ma ke kanaka oloko;
- 23 Aka, ua ike au i kekahi kanawai iloko o ko'u mau lala e hakaka ana me ke kanawai o ko'u manao, a e hoolilo ana ia'u i pio no ke kanawai o ka hewa iloko o ko'u mau lala.
- 24 Auwe hoi au ke kanaka poino! nawai au e hoopakele ae i ke kino nona keia make.
- 25 Ke aloha aku nei au i ke Akua ma o Iesu Kristo la o ko kakou Haku. No ia hoi, owau nei la, ua malama wau i ke kanawai o ke Akua, aka ma ko'u kino i ke kanawai o ka hewa.

8

- ¹ A NO hoi, aole he hoohewaia no ka poe iloko o Kristo Iesu, ka poe hele ole mamuli o ke kino, mamuli no o ka Uhane.
- ² No ka mea, na ke kanawai o ka Uhane ola iloko o Kristo Iesu wau i hookuu, mai ke kanawai o ka hewa a me ka make.
- ³ No ka mea, no ka hiki ole i ke kanawai, no kona nawaliwali ma ke kino, o ke Akua, i kona hoouna ana mai i kana Keiki ponoi ma ke ano o ke kino hewa, a ma ka mohai no ka hala, ua hoahewa mai la no ia i ka hewa iloko o ke kino;
- ⁴ I hookoia ke kauoha o ke kanawai iloko o kakou ka poe hele ole mamuli o ke kino, mamuli no o ka Uhane.
- ⁵ No ka mea, o ka poe mamuli o ke kino, manao lakou i na mea o ke kino; aka, o ka poe mamuli o ka Uhane, i na mea o ka Uhane.
- ⁶ No ka mea, o ka manao ma ke kino, he make ia; aka, o ka manao ma ka Uhane, he ola ia, a me ka pomaikai.
- ⁷ No ka mea, o ka manao ma ke kino, he mea ku e i ke Akua; aole ia i malama i ke kanawai o ke Akua, aole loa e hiki.
- ⁸ Nolaila o ka poe ma ke kino, aole e hiki ia lakou ke hooluolu i ke Akua.
- ⁹ Aole hoi oukou ma ke kino, ma ka Uhane no, ke noho ka Uhane o ke Akua iloko o oukou. Aka, i loaa ole i kekahia ka Uhane o Kristo, aole nona ia.
- ¹⁰ Aka, ina o Kristo iloko o oukou, ua make no ke kino no ka hewa, aka, o ka Uhane ke ola no ka pono.

- 11** Ina e noho ana ka Uhane o ka mea nana i hoola mai o Iesu mai waena mai o ka poe make, o ka mea nana Kristo i hoala ae mai ka make mai, nana no e hoola ae ko oukou kino make, ma kona Uhane e noho ana iloko o oukou.
- 12** No ia mea, e na hoahanau, aole he poe aie kakou i ka ke kino, e noho ai mamuli o ke kino.
- 13** No ka mea, ina e noho oukou mamuli o ke kino, e make no oukou; aka, ina ma ka Uhane e hoomake ai oukou i na hana a ke kino, e ola no oukou.
- 14** No ka mea, o na mea a pau i alakaiia e ka Uhane o ke Akua, o lakou no ka poe kamalii na ke Akua.
- 15** No ka mea, aole i loaa ia oukou ka uhane o ka hookauwa ana e makau hou aku ai; aka, ua loaa ia oukou ka Uhane o na keiki hookama, i mea e kahea aku ai kakou, E Aba, ka Makua.
- 16** Ke hoike mai nei na Uhane la i ko kakon mau uhane, ua keiki kakou na ke Akua.
- 17** Iua he poe keiki kakou, he poe hooilina hoi; he poe hooilina nae na ke Akua, a he poe hooilina pu me Kristo: a i hoino pu ia mai kakou kekahia me ia, e hoonani pu ia no hoi kakou me ia.
- 18** Ke manao nei no hoi au, aole e pono ke hoohalikeia ka ehaeha o keia noho ana me ka nani e hoikeia mai ana ia kakou mahope.
- 19** No ka mea, ke kali nei ka mea i hanaia me ka iini nui i ka hoike ana mai o na keiki a ke Akua.
- 20** No ka mea, ua hoonohoia ka mea i hanaia, malalo o ka nawaliwali, aole me kona

- makemake, aka, na ka mea nana ia i hoolilo
pela,
- 21 Me ka manaolana e hookuuia'e ua mea la i
hanaia, mai ke pio ana i ka make, iloko o ke
ola nani o na keiki a ke Akua.
- 22 No ka mea, ua ike no kakou ua auwe pu na mea
i hanaia a pau, a ua ehaeha hoi, a hiki i keia
manawa.
- 23 Aole ia wale no, o kakou hoi kekahi, o ka poe i
loaa mai ka hua mua o ka Uhane; ke auwe
nei no hoi kakou iloko o kakou iho, me ke
kali ana i ka hookamaia, oia ka hoolaia o ko
kakou mau kino.
- 24 No ka mea, ua hoolaia kakou iloko o ka man-
aolana. A o ka manaolana i ka mea i ike
maka ia aole ia he manaolana: no ka mea, o
ka mea a ke kanaka i ike maka aku ai, pehea
la ia e manaolana hou aku ai ma ia mea?
- 25 Aka, ina e manaolana aku kakou i ka mea a
kakou i ike maka ole ai, ua kali kakou ia me
ka hoomanawanui.
- 26 A ke kokua mai nei no hoi ka Uhane i ko kakou
nawaliwali; no ka mea, aole kakou i ike i
ka kakou mea e pule pono aku ai; aka, ua
nonoi aku ka Uhane no kakou me ua uwe
ana aole e hiki ke haiia'e.
- 27 O ka mea ike mai i ka naau, ua ike no ia i ka
manao o ka Uhane; no ka mea, ua nonoi
aku no ia no ka poe haipule e like me ka
makemake o ke Akua.
- 28 Ua ike no hoi kakou, e kokua pu ana na mea a
pau e pono ai ka poe aloha i ke Akua, ka poe
i kohoia mai mamuli o kona manao.
- 29 No ka mea, o ka poe ana i ike ai mamua, o lakou
kana i manao e mai ai mamua e hoohalikeia

me ke ano o kana Keiki, i lilo ae oia i Hanau-mua iwaena o na hoahanau he lehulehu.

- ³⁰ A o ka poe ana i manao e mai ai, o lakou kana i koho mai ai; a o ka poe ana i koho mai ai, o lakou kana i hoapono mai ai; a o ka poe ana i hoapono mai ai, o lakou kana i hoonani mai ai.
- ³¹ Heaha hoi ka kakou e olelo ai no keia mau mea? A o ke Akua me kakou, owai la ke ku e mai ia kakou?
- ³² O ka mea i ana ole i kana Keiki ponoi, a haawi mai la ia ia no kakou a pau, pehea la e ole ai ia e haawi lokomaikai pu mai me ia i na mea a pau?
- ³³ Nawai e hoopii i ko ke Akua poe i kohoia? O ke Akua no ka mea nana e hoapono mai;
- ³⁴ Nawai la e hoahewa mai? O Kristo ka i make; oiaio hoi, na ala mai oia, a ua noho ma ka lima akau o ke Akua, a ke uwao ae la ia no kakou.
- ³⁵ Nawai kakou e hookaawale mai, mai ke aloha mai o Kristo? Na ka popilikia anei, na ka eha anei, na ka hoino anei, na ka wi anei, na ka hune anei, na ka poino anei, na ka pahikaua anei?
- ³⁶ E like me ia i palapalaia, Nou makou i pepehi mau ia mai ai, ua manaoia makou me he poe hipa la no ka make.
- ³⁷ Aka, ua lanakila loa kakou maluna o keia mau mea a pau, ma ka mea nana kakou i aloha mai.
- ³⁸ No ka mea, ke manao maopopo nei au, aole e hiki i ka make a me ke ola, aole i na auela a me na alii a me na mea ikaika, aole hoi i

na mea o neia wa a me na mea mahope aku,
aoles hoi i na lunakanawai,

³⁹ Aole hoi i ke kiekie a me ka hohonu, aole hoi
i kekahi mea e ae i hanaia, ke hookaawale
mai ia kakou, mai ke aloha mai o ke Akua,
ina no iloko o Kristo Iesu o ko kakou Haku.

9

- ¹ KE olelo aku nei au i ka oiaio ma Kristo, aole o'u hoopunipuni, a o kuu lunamanao kekahie hoike nei ia'u, ma ka Uhane Hemolele;
- ² He kaumaha nui ko'u a me ka ehaeha mau ma kuu naau.
- ³ No ka mea, he pono i kuu manao e okiia mai au, mai o Kristo mai, no kuu poe hoahanau, na hanauna o'u ma ke kino.
- ⁴ He poe Israela lakou, ia lakou ka hookamaia, a me ka nani, a me na berita, a me ka haawi ana mai i ke kanawai, a me ka hoomana, a me na olelo pomaikai;
- ⁵ No lakou hoi ka poe kupuna, a na lakou mai hoi o Kristo ma ke kino, oia no maluna o na mea a pau, ke Akua hoomaikai mau loa ia. Amene.
- ⁶ Aole nae i haule wale ka olelo a ke Akua. No ka mea, aole ka poe Israela lakou a pau na Israela mai:
- ⁷ Aole hoi he poe keiki lakou a pau ka poe mamo na Aberahama mai; aka, maloko o Isaaka e kohoia ai kaa poe mamo;
- ⁸ Oia hoi o na keiki ma ke kino, aole lakou ka poe keiki na ke Akua; aka, o na keiki a ka olelo hoopomaikai e heluia na mamo.

- ⁹ No ka mea, penei ka olelo hoopomaikai, I keia wa e hoi mai ana au, a e loaa ia Sara he keiki kane.
- ¹⁰ Aole hoi keia wale no; aka, o Rebeka kekahī, hapai ae la ia na kekahī, na Isaaka ko kakou kupuna kane,
- ¹¹ No ka mea, (aole laua i hanau, aole hoi i hana i ka mea maikai, aole hoi i ka hewa, i kupaa ai ka manao o ke Akua, ma ka wae ana, aole no ka hana, aka, no ka mea nana i koho mai,)
- ¹² Ua haiia mai keia ia ia, E hookauwa aku ke kaikuaana na ke kaikaina;
- ¹³ Me ka mea i palapalaia mai, O Iakoba ka'u i aluha ai, a o Esau hoi ka'u i hoowahawaha ai.
- ¹⁴ Heaha hoi ka kakou e olelo nei? He hewa anei ko ke Akua? Aole loa.
- ¹⁵ No ka mea, ua olelo mai la oia ia Mose, E aloha ana au i ka'u mea e aloha aku ai, a e menemene ana au i ka'u mea e menemene aku ai.
- ¹⁶ No ia hoi, aole na ka mea e makemake ana, aole hoi na ka mea e holo ana, aka, na ke Akua no, nana i aloha mai.
- ¹⁷ No ka mea, olelo mai la ka Palapala hemolele ia Parao, No keia wahī mea ua hoala mai au ia oe, i hoike aku au i ko'u mana ma ou la, a i kaulana ai ko'u inoa ma ka honua a pau.
- ¹⁸ Nolaila hoi, ua aloha mai ai oia i kana mea i manao ai, a ua hoopaakiki hoi oia i kana mea i manao ai.
- ¹⁹ A e ninau mai no hoi oe ia'u, No ke aha la ia i hooheawa mai ai? Nawai la hoi kona makemake i pale aku?

- 20 Kahaha, E ke kanaka, owai la hoi oe ke pakike
aku i ke Akua? E pono anei i ka mea i
hanaia, ke olelo aku i ka mea nana i hana,
No ke aha la oe i hana mai ai ia'u pela?
- 21 Aole anei e hiki i ka potera ke hana iho noloko
o ka popo lepo hookahi i kekah i ipu no ka
mahaloia, a i kekah i no ka mahalo ole ia?
- 22 Heaha hoi, ina, e manao ana ke Akua, e
hoomaopopo i koua huhu, a e hoike hoi
i kona mana, ua hoomanawanui mai ia
mo ke ahonui loa i na ipu e huhuia i
hoomakaukauia no ka luku;
- 23 A e hoike mai hoi i ka nui o kona lokomaikai mai
i na ipu e alohaia ana i hoomakaukau mua
ai no ka nani,
- 24 Ia kakou hoi ka poe ana i koho mai ai,
aole mawaena o ka poe Indaio wale no,
mawaena o na kauaka e kekah.
- 25 E like me kana i olelo mai ai ma Hosea, E kapa
ana au i ka poe kanaka aole no'u, i poe
kanaka no'u, a me ka mea i aloha ole ia, i
mea aloha.
- 26 A ma kahi i oleloia'i ia lakou, Aole o ko'u poe
kanaka oukou; ma laila e kapaia'i lakou he
poe keiki lakou a ke Akua ola.
- 27 Ua olelo mai hoi o Isaia no ka Israela, Ina he
lehulehu na mamo a Israela, e like me ke
one o ke kai, he hapa ka poe e hoolaia.
- 28 No ka mea, e hooko ana oia i kana olelo, a
ua paa ia ma ka pono, no ka mea, e hana
ana ka Haku ma ka honua i kana mea i hai
maopopo ai.
- 29 E like hoi me ka Isaia i olelo mua mai ai, Ina
i waiho ole mai Iehova Sabaota i koena no

kakou, ina, ua like pu kakou me Sodoma, a ua hoohalikeia hoi me Gomora.

³⁰ Heaha ka kakou e olelo nei no ia? O ko na aina e, ka poe i imi ole i ka hoaponoia, ua loaa ia lakou ka hoaponoia, o ka hoaponoia ma ka manaoio.

³¹ Aka, o ka Israela, ka poe i imi i ke kanawai e hoaponoia'i, aole loaa ia lakou ke kanawai e hoaponoia'i.

³² No ke aha? No ka mea, aole imi ma ka manaoio, aka, ma na hana ana o ke kanawai: no ka mea, ua kuia lakou i kela pohaku e kuia'i;

³³ E like me ka mea i palapalaia, Eia hoi, ke waiho nei au ma Ziona i ka pohaku e kuia'i, a i ka pohaku e hina ai: a o ka mea i manaoio ia ia, aole ia e hoka.

10

¹ E NA hoahanau, eia ka makemake io o ko'u naau, a me ka'u pule i ke Akua, no lakou, e ola lakou.

² No ka mea, ke hoike aku nei no wau no lakou, he manao ikaika ko lakou no ke Akua, aole nae mamuli o ka ike.

³ No ka mea, i ko lakou ike ole ana i ka hoaponoia mai e ke Akua, a i ko lakou imi ana e hookupaa i ko lakou pono iho, aole lakou i noho aku mamuli o ka hoapono ana mai a ke Akua.

⁴ No ka mea, o Kristo ko ke kanawai mea e pau ai, e hoaponoia'i na mea a pau i manaoio.

- ⁵ No ka mea, ua hoakaka mai o Mose i ka hoapono ana ma ke kanawai, O ke kanaka e hana ana ia mau mea, e ola ia ilaila.
- ⁶ Aka, ke olelo nei ka hoapono ana ma ka manaoio, Mai olelo oe iloko o kou naau, Owai la ke piiaku i ka lani? Ola keia, e lawe mai ia Kristo ilalo nei.
- ⁷ A, Owai la ke iho ilalo i ka hohonu? oia keia, e lawe mai ia Kristo mai waena mai o ka poe make.
- ⁸ Heaha hoi kana i olelo mai nei? Ua kokoke i oula ka olelo, aia iloko o kou waha a me kou naau. Oia ka olelo a ka manaoio a kakou e hai aku nei;
- ⁹ No ka mea, ina e hooiaio oe me kou waha i ka Haku ia Iesu, a e manaoio hoi iloko o koanaau, ua hoala mai ke Akua ia ia mai waena mai o ka poe make, e ola oe.
- ¹⁰ No ka mea, ma ka naau ka manaoio e hoaponoia'i; a ma ka waha ka hooiaio ana e ola'i.
- ¹¹ No ka mea, ke olelo nei ka Palapala hemolele, O ka mea e manaoio ia ia, aole ia e hoka.
- ¹² No ka mea, aole he okoa ka Judaio a me ka Heline; no ka mea, hookahi no Haku maluna o na mea a pau, he waiwai nui kona no ka poe a pau i kahea aku ia ia.
- ¹³ No ka mea, o ka mea e kahea aku i ka inoa o ka Haku, e ola ia.
- ¹⁴ A pehea la hoi lakou e kahea aku ai i ka mea a lakou i manaoio ole ai? A pehea la hoi lakou e manaoio aku ai i ka mea a lakou i lohe ole ai? A pehea la hoi lakou e lohe ai ke ole ka mea nana e hai?

- 15 A pehea la hoi e hai aku ai lakou ke hoouna ole ia'ku? Penei hoi i palapalaia'i, Nani na wawae o ka poe i hoike mai i ka euanelio, i hai mai hoi i ka nuhou maikai!
- 16 Aka, aole malama na mea a pau i ka euanelio, no ka mea, ke olelo mai nei o Isaia, E ka Haku, owai la ka mea i manao mai i ka makou i hai aku ai?
- 17 No ia hoi, ma ka lohe ana ka manaoio, a ma ka olelo a ke Akua ka lohe ana.
- 18 A ke ninau nei au, Aole anei lakou i lohe? Oiaio; ua kui aku la ko lakou leo i na aina a pau, a, o ka lakou mau olelo i na palena o ka honua.
- 19 Ke ninau hou nei au, Aole anei i ike o ka Israela? Eia mua, ke i mai nei o Mose, E hoonaukiuki au ia oukou ma ka poe aole he lahuikanaka, a e hoohuhu ia oukou ma ka lahuikanaka naaupo.
- 20 Aka, o Isaia ka i hoakaka lea mai, i mai la, Ua loaa aku au i ka poe i imi ole mai ia'u; ua hoikeia ku au i ka poe i ninau ole mai no'u.
- 21 Aka ke olelo mai la oia no ka Israela, Ua kikoo aku au i kuu lima i ka lahuikanaka hookuli a me ka pakike, a pau loa ae la ka la.

11

- ¹ NO ia hoi, ke ninau aku nei au, Ua kiola anei ke Akua i kona poe kanaka ponoi? Aole loa; no ka mea, he mamo na Israela au, no na hua o Aberahama, no ka ohana hoi a Beniamina.
- ² Aole no ke Akua i kiola i kona poe kanaka ana i ike mua ai. Aole anei oukou i ike i ka ka

palapala hemolele i hai mai ai ia Elia, ia ia
i hoopii aku ai i ke Akua i ka Israela, i ka i
ana,

³ E ka Haku, ua pepehi lakou i kau poe kaula, ua
wawahi lakou i kou mau kuahu, owau wale
no koe, a ke imi nei lakou e kaili i kuu ola?

⁴ A pehea mai ka ke Akua olelo ia ia? Ua hoana e
au no'u i ehiku tausani kanaka aole i kukuli
iho ia Baala.

⁵ Pela hoi i keia manawa, ua koe mai kekahi poe
ma ka wae ana o ka lokomaikai.

⁶ A ina ma ka lokomaikai, alaila aole ma na hana.
A i ole pela, alaila o ka lokomaikai, aole ia he
lokomaikai. Aka ina ma na hana, aole ma
ka lokomaikai, a i ole pela, alaila, o ka hana
aole ia he hana.

⁷ Heaha hoi ilaila? Aole i loaa i ka Israela ka mea
ana i imi aku ai; aka, ua loaa ae la i ka poe i
waeia, a na hoomakapoia ka poe i koe;

⁸ (E like me ka mea i palapalaia, Ua haawi mai ke
Akua ia lakou i naau hiamoe, a me na maka
ike ole, a me na pepeiao lohe ole,) a hiki i
keia la.

⁹ Olelo mai la hoi o Davida, E lilo ko lakou pa-
paaina i pahele e hei ai lakou, i mea e hina
ai hoi, a i uku hoi no lakou.

¹⁰ E hoopouliia ko lakou mau maka, i ole ai lakou
e ike, a e hookulou mau ia ko lakou kua.

¹¹ Ke ninau aku nei hoi an, Ua okupe anei lakou i
hina loa ai? Aole loa: aka, o ko lakou hina
ana, he mea ia e ola ai ko na aina e, i mea e
hooikaika hou ai ia lakou.

¹² Ina hoi o ko lakou hina ana ka mea e waiwai
ai ke ao nei, a o ko lakou kiolaia ka mea e

waiwai ai ko na aina e, aole anei e nui aku ia ma ko lakou pomaikai hou ana?

13 (No ka mea, ke olelo nei au ia oukou, e ko na aina e, no ka mea, he lunaolelo wau no na kanaka e, a ke hoomaikai nei au i kuu oihana;

14 I hooikaika ae au i ko'u poe hoahanau ma ke kino, a e hoola au i kekahi poe o lakou.)

15 No ka mea, ina o ka hemo ana o lakou ka mea e hoomaluhia ai ke ao nei, heaha hoi ka loaa hou ana mai o lakou, aole anei ia o ke ola mai ka make mai?

16 A ina i laa ka hua mua, pela aku hoi ka popo palaoa; a ina i laa ke kumu, pela aku hoi na lala.

17 A ina i haihaiia kekahi mau lala, a o oe he oliva ulu wale, i pakuiia, ma ko lakou wahi, e loaa pu ana ia oe ko ke kumu, a me ka momona o ka oliva;

18 Mai hookiekie ae oe maluna o na lala: aka, ina hookiekie ae oe, aole e kau ke kumu maluna ou, aka, o oe maluna o ke kumu.

19 Alaila e olelo no oe, Ua haihaiia na lala i pakuiia'ku ai au.

20 Oia, ua haihaiia na lala no ka manaoio ole, a ma ka manaoio e ku nei oe. Mai hoonaaukiekie oe, e hopohopo nae:

21 No ka mea, ina i hookoe ole ke Akua i na lala maoli, e ao o hookoe ole oia ia oe.

22 No ia mea, e nana oe i ka lokomaikai a me ka oolea o ke Akua: he oolea i ka poe i haule; aka, he lokomaikai no ia oe ke noho mau oe ma ka pono; a i ole, e okiia auanei oe.

23 A o lakou nei hoi, i ole lakou e noho mau ma ka manaoio ole, e pnkui hou ia auanei lakou;

no ka mea e hiki no i ke Akua ke pakui hou ia lakou.

²⁴ No ka mea, ina i okiia oe no luna mai o ka oliva ulu wale ma ke ano maoli, a ua pakuiia ma ka oliva maikai me ke ano e, aole anei e pakui io ia na lala maoli i ko lakou oliva ponoi?

²⁵ No ka mea, aole au makemake e ike ole oukou, e na hoahanau, i keia pohihahi, o aka-mai oukou i ko oukou manao; ua loaa ka moowini i kekahi poe o ka Israela a hiki i ka manawa e komo mai ai ka nui o ko na aina e.

²⁶ Alaila e hoolaia ka Israela a pau; e like me ka mea i palapalaia, Noloko mai o Ziona e puka mai ai ka hoola, a e pale aku ia i ka aia ana, mai o Iakoba aku:

²⁷ A o keia ka'u berita me lakou i ka manawa e kala aku ai au i na hewa o lakou.

²⁸ No oukou hoi i lilo ai lakou i poe enemi, ma ka euanelio; aka, no na kupuna, he poe aloha, ma ka wae ana.

²⁹ No ka mea, o na haawina a me ke koho ana a ke Akua, me ka luli ole no ia.

³⁰ Me oukou i hoolohe ole ai i ke Akua mamua, a i keia manawa ua loaa ia oukou ke alohaia mai, ma ko lakou hoolohe ole;

³¹ Pela hoi lakou i hoolohe ole ai i keia manawa, i loaa ia lakou ke alohaia ma ko oukou alohaia.

³² No ka mea, ua kuu iho ke Akua ia lakou a pau i ka manaoio ole, i aloha mai ai oia ia lakou.

- ³³ Nani ka hohonu o ka waiwai a me ke akamai, a
me ka ike o ke Akua! nani hoi ke kupanaha
o kona mau manao, a me ka ike ole ia ku o
kona mau aoao!
- ³⁴ No ka mea, owai la ka mea i ike i ka naau o ka
Haku? Owai aku la hoi kona hoakukakuka?
- ³⁵ Owai la hoi ka mea i haawi e aku ia ia e uku hou
ia mai ai ia?
- ³⁶ No ka mea, nana mai, a ma o na la, a nona no
hoi na mea a pau; ia ia ka hoonani mau loa
ia'ku. Amene.

12

- ¹ NO ia hoi, ke nonoi aku nei au ia oukou, e na
hoahanau, ma ke aloha o ke Akua, e haawi
i ko oukou mau kino i mohai ola, hemolele,
hooluolu i ke Akua; oia ka oukou hoomana
naauao.
- ² Mai noho oukou a hoohalike me ko ke ao nei; aka,
e hoopahaohao oukou ma ke ano hou ana
o ko oukou naau, i hoomaopopo oukou i ko
ke Akua makemake, ka pono, ka hooluolu,
a me ka hemolele.
- ³ No ka mea, ma ka haawina i haawiiia mai ia'u,
ke olelo aku nei au i kela mea i keia mea
iwaena o oukou, mai manao mahalo iho
oia ia ia iho a pono ole ka manao; aka, e
manao hoohaahaa, e like me ka haawina o
ka manaoio a ko Akua i haawi mai ai i kela
mea a i keia mea.
- ⁴ No ka mea, e like me na lala o kakou he nui ma ke
kino hookahi, aole nae he oihana hookahi
na lakou a pau;

- ⁵ Pela hoi kakou ho nui wale, hookahi hoi o kakou kino iloko o Kristo, a he mau lala kakou kekahī no kekahī.
- ⁶ I ko kakou lako ana i na haawina like pu ole, mamuli hoi o ka haawina i haawiia mai ia kakou; ina he wanana, ma ke ana ia o ka manaoio;
- ⁷ Ina he puuku, ma ka lawelawe puuku ana; a o ka mea e ao aku, ma ke ao ana;
- ⁸ A o ka mea olelo hooikaika, ma ka olelo hooikaika ana: o ka mea haawi, me ka naau kupono; o ka luna, me ka molowa ole; o ka mea hana lokomaikai aku, me ka hoihoi.
- ⁹ O ke aloha, mai hookamani ia. E hoowahawaha i ka ino; e hoopili aku i ka maikai.
- ¹⁰ E launa aku hoi kekahī i kekahī, ma ke aloha hoahanau; e hoopakela aku kekahī i kekahī ma ka hoomaikai ana.
- ¹¹ I ka hana mau ana, mai hoopalaleha; i ikaika hoi oukou ma ka naau; e malama ana i ka Haku.
- ¹² E hauoli no ka manaoiana; e hoomanawanui i ka popilikia; e hoomau ana ma ka pule.
- ¹³ E haawi aku no ka nele o na haipule. E hookipa no.
- ¹⁴ E hoomaikai aku i ka poe e hoomaaui mai ia oukou. E hoomaikai aku, mai hoino aku.
- ¹⁵ E hauoli pu me ka poe e hauoli ana, a e uwe pu me ka poe e uwe ana.
- ¹⁶ I hookahi ko oukou manao ko kekahī me ko kekahī. Mai manao aka i na mea kiekie, aka, e alakaiia e na mea haahaa. Mai manao iho ia oukou iho, na akamai.
- ¹⁷ Mai hana ino aku i kekahī no ka hana ino mai. E imi i ka pono imua o na kanaka a pau.

- 18 Ina he mea hiki, ma kahi e hiki ai oukou, e kuikahi oukou me na kanaka a pau.
- 19 Mai hoopai oukou no oukou iho, e ka poe i alohaia, aka, e hookaawale aku no ka inaina; no ka mea, ua palapalaia, No'u no ka hoopai ana, na'u no e uku aku, wahi a ka Haku.
- 20 No ia hoi, ina pololi kou enemi, e hanai ia ia; ina e makewai ia, e hoohainu ia ia. No ka mea, i kau hana ana pela o hoahu oe i na lanahu ahi maluna iho o kona poo.
- 21 E ao o lanakila ka hewa maluna on, aka, e hoolanakila i ka pono maluna o ka hewa.

13

- 1 E A HOOLOHE na kanaka a pau i ka ke alii maluna iho; no ka mea, aole alii, ke ae ole mai ke Akua; a o ka poe e alii ana, na ke Akua no lakou i hooalii mai.
- 2 No ia mea, o ka mea e hoole i ka ke alii, oia ke hoole i ka ke Akua kauoha: a o ka poe hoole, o lakou ke hoahewaia.
- 3 No ka mea, aohe mea makau na alii no na hana maikai, aka, no na hana ino. Aole anei oe e makau i ko alii? E hana oe i ka mea pono, a e hoaponoia mai no oe e ia.
- 4 No ka mea, he kauwa ia na ke Akua e pono ai oe. Aka, ina e hana oe i ka hewa, e makau no oe; no ka mea, aole he mea ole kona lawe ana i ka pahikaua; no ka mea, o ke kauwa ia na ke Akua, he ilamuku e hoopai ana i ka mea hana hewa.

- ⁵ No ia mea, he mea pono no kakou e hoolohe aku, aole no ka inaina wale no, aka, no ka manao aku i ka pono kekahī.
- ⁶ Nolaila hoi, ho pono no oukou e hookupu aku kekahī; no ka mea, he poe lawehana lakou na ke Akua e malama ana ia mea.
- ⁷ Nolaila, e haawi aku i na kanaka a pau i ka lakou; i ka waiwai auhau i ka mea ho pono nona ke auhau mai; a i ke dute i ka mea he pono nona ke ohi mai; a i ka makau i ka mea he pono ke makauia ku; a i ka hoomaikai i ka mea he pono ko hoomaikaiia'ku.
- ⁸ Mai noho a aie wale i ka kekahī, anoai ma ke aloha i kekahī i kekahī; no ka mea, o ka mea i aloha ia hai, oia ke malama i ko kanawai.
- ⁹ No ka mea, eia, Mai moe kolohe oe; Mai pepehi kanaka oe; Mai aihue oe; Mai hoike wahahē oe; Mai kuko wale oe: a ina he kana wai e ae, ua komo pokō ia iloko o keia olelo, o nei, E aloha oe i kou hoalauna e like me oe iho.
- ¹⁰ Aole e hana hewa ana ke aloha i kona hoalauna; nolaila o ke aloha ka hooko ana i ke kanawai.
- ¹¹ Oia hoi, e hoomanao ana oukou i ka manawa, eia ka hora e ala'i kakou mai ka hiamoe ana; no ka mea, ano ua kokoke ae ko kakou ola, i ko ka wa i manaoio ai kakou.
- ¹² Ua auwi ae nei ka po, ua kokoke mai hoi ke ao; nolaila e haalele aku kakou i na hana o ka pouli, a e aahu i na mea kaua no ka malamalama.

- ¹³ E hele pono kakou me ka hele ana i ka la; aole me ka uhauha ana a me ka ona ana, aole me ka moe kolohe ana a me ka makaleho ana, aole me ka hakaka ana a me ka ukiuki ana.
- ¹⁴ Aka, e aahu oukou i ka Haku ia Iesu Kristo, aole e hoomakaukau no ke kino mamuli o kona mau kuko.

14

- ¹ E LAUNA aku oukou i ka mea nawaliwali i ka manaoio ana, aole hoi no ka hookolokolo ana i kona mau manao.
- ² Ua manao kekahi e pono ke ai ia i na mea a pau; aka, o ka mea nawaliwali, ua ai no ia i na laauikiai.
- ³ Mai hoowahawaha aku ka mea e ai ana, i ka mea i ai ole; aole hoi ka mea e ai ole ana, e hoahewa i ka mea i ai; no ka mea, ua maliu mai ke Akua ia ia.
- ⁴ Owai oe ka mea e hoahewa ana i ka hai kauwa? Aia no i kona haku ponoi kona ku paa ana, a o ko na haule ana; a e hooku paa ia no ia, no ka mea, e hiki no i ke Akua ke hoooku paa ia ia.
- ⁵ Ua manao kekahi, ua oi aku kekahi la mamua o kekahi la, manao no hoi kekahi, ua like na la a pau: he pono ke hoomaopopo lea kola mea keia mea i kona manao iho.
- ⁶ O ka mea e malama i ka la, e malama no ia no ka Haku; a o ka mea i malama ole i ka la, no ka Haku no koua malama ole ana. A o ka mea i ai, ua ai no ia no ka Haku, no ka mea, ua hoomaikai aku oia i ke Akua; a o ka mea i ai ole, no ka Haku kona ai ole ana, a hoomaikai aku no ia i ke Akua.

- ⁷ No ka mea, aohe mea o kakou e ola ana nona iho; aole hoi mea e make nona iho.
- ⁸ No ka mea, ina e ola ana kakou, no ka Haku ko kakou ola nei; a ina e make ana kakou, no ka Haku ko kakou make ana. Nolaila, i ko kakou ola ana, a me ko kakou make ana, no ka Haku kakou.
- ⁹ No ka mea, eia ka mea i make ai o Kristo, a i ala hou ai, a ola, i noho Haku ia no ka poe make a me ka poe ola.
- ¹⁰ A o oe, no ke aha la e hoahewa nei oe i kou hoahanau? A o oe hoi, no ke aha la e hoowahawaha nei oe i kou hoahanau? No ka mea, e ku no kakou a pau imua o ka noho lunakanawai o Kristo.
- ¹¹ No ka mea, ua palapalaia, Me au e ola nei, wahi a ka Haku, e pau na kuli i ke kukuli ia'u, e pau hoi na elelo i ka hoike i ke Akua.
- ¹² Nolaila hoi, e hoike aku no kela mea keia mea o kakou a pau nona iho i ke Akua.
- ¹³ No ia hoi, mai noho kakou a hoahewa hou aku i kekahi i kekahi; aka, e manao oukou me neia, aole e waiho i ka mea e hina ai, aole hoi i ka mea e hihia ai imua o ka hoahanau.
- ¹⁴ Ua ike an, a ua hoomaopopoia au e ka Haku, e Iesu, aohe mea i haumia wale iho; aka, ina manao kekahi ua haumia kekahi mea, he haumia no ia nona.
- ¹⁵ Ina ua ehaeha kou hoahanau, no ka ai, aole ma ke aloha kou hele ana: mai hoopoino aku oe me kau ai, i ka mea nona i make ai o Kristo.
- ¹⁶ No ia mea, e ao oukou o olelo ino ia ko oukou pono.

- ¹⁷ No ka mea, aole ka ai a me ka mea inu ke aupuni o ke Akua; aka, o ka pono, a me ke kuikahi, a me ka olioli i ka Uhane Hemolele.
- ¹⁸ No ka mea, o ka mea i malama ia Kristo ma ia mau mea, ua oluolu ke Akua ia ia, a ua pono hoi ia i kanaka.
- ¹⁹ No ia hoi, e hahai kakou i na mea e kuikahi ai, a me na mea e hooku paa ai kekahia i kekahia.
- ²⁰ Mai hoohiolo oe i ka hana a ke Akua no ka ai. He maemae na mea ai a pau. Aka, he mea ia e ino ai ke kanaka ke ai oia me ka hoohihia aku.
- ²¹ He mea pono e ai ole i ka io, a e inu ole i ka waina, aole hoi e haua i ka mea e hina ai kou hoahanau, a e hihia ai, a e nawaliwali ai.
- ²² He manaoio no kou. E malama oe ia iloko ou iho imua o ke Akua. Pomaikai ke kanaka i hoahewa ole ia ia iho ma ka mea ana i ae aku ai.
- ²³ O ka mea kanalua, e hoahewaia oia ke ai ia, no ka mea, aole ma ka manaoio ia. A o na mea a pau aole ma ka manaoio, he hewa ia.

15

- ¹ HE pono no hoi no kakou ka poe ikaika e hoomanawanui i ka nawaliwali o ka poe ikaika ole, aole hoi e hooluolu iho ia kakou iho.
- ² E hooluolu aku kela mea keia mea o kakou i kona hoalauna ma ka pono, i hooku paa ia'i ia.
- ³ No ka mea, aole i hooluolu iho o Kristo ia ia iho; aka, me ka mea i palapalaia, O na olelo hoino a ka poe hoino ia oe ua haule mai ia maluna iho o'u.

- ⁴ No ka mea, o na mea a pau i palapala e ia mamua, ua palapalaia ia i mea e ao mai ai ia kakou, i loaa ia kakou ka manaolana ma ke ahonui, a me ka hooluolu aua o ka palapala hemolele.
- ⁵ A na ke Akua nona mai ke ahonui, a me ka hooluolu ana, e haawi ia oukou i manao like kekahia me kekahia mamuli o Kristo Iesu:
- ⁶ I hoonani aku oukou me ka lokahi o ka manao, a me ka leo hookahi i ke Akua, i ka Makua hoi o ko kakou Haku o Iesu Kristo.
- ⁷ Nolaila e lokomaikai aku kekahia i kekahia, me Kristo hoi i lokomaikai mai ai ia oukou, i hoonanii'a i ke Akua.
- ⁸ Ke olelo aku nei no hoi au, he lawehana no o Iesu Kristo no ka poe i okipoepoeia, no ka pono a ke Akua, i hookoia'i na olelo hoopomaikai i ka poe kupuna;
- ⁹ E hoonaui ae hoi na kanaka e i ke Akua no kona lokomaikai; e like me ka mea i palapalaia, Nolaila au e hoomaikai aku ai ia oe mawaena o ko na aina e, a e hoolea aku hoi au i kou inoa.
- ¹⁰ A ua olelo hou mai no ia, E olioli oukou e na lahuikanaka me kona poe kanaka.
- ¹¹ Eia hou, E hoolea aku oukou ia Iehova, e na lahuikanaka a pau, a e hoonani aku oukou ia ia, e na kanaka a pau.
- ¹² A ua olelo hou mai o Isaia, E kupu ana ka mole o Iese, a e ku mai kekahia i alii no na lahuikanaka, a ia ia e paulele ai ko na aina e.
- ¹³ Na ke Akua nona mai ka manaolana e hoop-ihia ia oukou me ka olioli, a me ka malu

i ka manaoio ana, i nui ai hoi ko oukou manaoana ana ma ka mana o ka Uhane Hemolele.

- 14 Ua maopopo lea hoi ko oukou ia'u, e na hoahanau, ua piha oukou i ka lokomaikai, ua nui hoi ko oukou ike, a e hiki no ia oukou ke ao aku kekahia i kekahia.
- 15 Ua palapala aku hoi au ia oukou, me ka maopopo, e na hoahanan, e paipai ana ia oukou ma kekahia mau mea, no ka haawina i haawiia mai ia'u e ke Akua,
- 16 I lilo au i lawehana o Iesu Kristo no na lahuikanaka, e hana ana i ka oihana kahuna, ma ka euanelio a ke Akua, i lilo ua lahuikanaka i alana pono i huikalaia e ka Uhane Hemolele.
- 17 No ia hoi, he mea ko'u e hauoli ai ma o Iesu Kristo la i na mea mamuli o ke Akua.
- 18 No ka mea, aole au manao o hai aku i na mea aole i hanaia e Kristo ma o'u nei, i hoolohe ai na lahuikanaka ma ka olelo, a ma ka hana kekahia,
- 19 Ma ka mana o na hoailona, a me na mea kupanaha, a ma ka mana o ka Uhane o ke Akua; ua hoolaha nui aku au i ka euanelio a Kristo, mai Ierusalem a puni, a hiki aku i Iluriko.
- 20 Nui aku la no hoi ko'u makemake e hai aku i ka euanelio ma kahi i hai ole ia'ku ai ka inoa o Kristo, o kukulu aku wau maluna o ko hai kumu;
- 21 Aka, e like me ka mea i palapalaia, O ka poe i ao ole ia nona, e ike no lakou, a o ka poe i lohe ole, e hoomaopopo no lakou.

- 22 Nolaila, ua alalai nui ia au i kuu hele ana'ku io oukou la.
- 23 Aka, ano, aole wahi e koe mai ia'u i keia mau aina, a i ko'u makemake ana i keia mau makahiki e hele io oukou la;
- 24 I ko'u hele ana'ku i Sepania, manao no wau e ike ia oukou i ko'u hele ana'e, a e kokuaia e oukou i ko'u hele ana ilaila, ke loaa e ia'u kauwahi oluolu ia oukou.
- 25 Aka, ano, e hele ana au i Ierusalem e kokua i ka poe haipule:
- 26 No ka mea, he mea pono no i ka manao o ko Makedonia a me ko Akaia, e haawi i na makana no ka poe ilihune ma Ierusalem.
- 27 He mea pono ia manao, no ka mea, he poe aie io lakou nei na lakou la. No ka mea, ina i loaa i na lahuikanaka ko lakou waiwai ma ka uhane, he pono io no lakou nei e kokua ia lakou la ma na mea o ke kino.
- 28 A pau keia i ka hanaia, a hooiaio aku au i keia hua no lakou, e hele aku no wau iwaena o oukou i Sepania.
- 29 Ua ike no hoi au, i ko'u hele ana io oukou la, e hele no wau me ka pono nui o ka euanelio a Kristo.
- 30 Ke nonoi aku nei au ia oukou, e na hoahanau, no ko kakou Haku no Iesu Kristo, a no ke aloha o ka Uhane, e hooikaika pu oukou me au i ka pule i ke Akua no'u;
- 31 I hoopakeleia'i au i ka poe manaoio ole ma Iudea, a i oluolu hoi ka poe haipule i ko'u kokua ana no Ierusalem:

- ³² I hele aku hoi au io oukou la me ka olioli, ke makemake mai ke Akua, a e hooluolu pu ia au me oukou.
- ³³ E noho pu hoi ke Akua e malu ai me oukou a pau. Amene.

16

- ¹ K E HOIKE aku nei au ia oukou ia Poibe ko kakou kaikuwahine, he diakono oia no ka ekalesia ma Kenekarea;
- ² I hookipa ai oukou ia ia maloko o ka Haku, e like me ka pono o ka poe haipule, a i kokua hoi ia ia i kana mea e hemahema ai: no ka mea, he nui ka poe ana i kokua mai ai, owau hoi kekahī.
- ³ E uwe aku oukou ia Perisekila a me Akula, i na hoahanau o'u iloko o Kristo Iesu;
- ⁴ No kuu ola, waiho iho laua i ko laua mau ai; aole wau wale no ke haawi aku i ke aloha ia laua, o na ekalesia no hoi a pau no na aina e:
- ⁵ A i ka ekalesia hoi ma ko laua hale. E uwe aku hoi ia Epeneto, i kuu mea aloha, oia ka hua mua ma Akaia iloko o Kristo.
- ⁶ E uwe aku oukou ia Maria, nana i kokua nui mai ia makou.
- ⁷ E uwe aku ia Anederoniko a me Iunia, i o'u mau hoahanau a me o'u mau hoapio, ua ike pono ia laua e na lunaolelo, mamua hoi laua o'u iloko o Kristo.
- ⁸ E uwe aku ia Amepelia kuu mea aloha iloko o ka Haku.
- ⁹ E uwe aku ia Urebano i ko kakou hoalawehaua iloko o Kristo, a me Setaku i kuu mea aloha.

- ¹⁰ E aloha aku ia Apele, i ka mea ku paa iloko o Kristo. E uwe aku hoi i ka poe no ka ohana o Arisetobulo.
- ¹¹ E uwe aku oukou ia Herediona i ko'u hoahanau. E uwe aku hoi i ka poe no ka ohua o Narekiso i na mea iloko o ka Haku.
- ¹² E uwe aku oukou ia Terupaina a me Teruposa, e hooikaika ana iloko o ka Haku. E uwe aku ia Peresi, i ka mea i alohaia, i hooikaika nui iloko o ka Haku.
- ¹³ E uwe aku ia Rupo, i ka mea i kohoia iloko o ka Haku, a me kona makuwahine, a o ko'u hoi.
- ¹⁴ E uwe aku oukou ia Asunekerito, ia Pelegona, ia Herema, ia Pateroba, ia Hereme, a me na hoahanau me lakou.
- ¹⁵ E uwe aku oukou ia Pilologo, ia Iulia, ia Nerea me kona kaikuwahine, a me Olumepa, a me ka poe haipule a pau me lakou.
- ¹⁶ E uwe aku oukou kekah i kekah me ka honi hoano. Ke uwe aku nei na ekalesia a pau o Kristo ia oukou.
- ¹⁷ Ke nonoi aku nei au ia oukou, e na hoahanau, e nana aku i ka poe hoomokuuhana a me ka hoohihia, ma ka mea ku e i ka olelo a oukou i aoia'i; a e hookaaokoa ae mai o lakou aku.
- ¹⁸ No ka mea, ke malama ole nei ua poe la i ka Haku ia Iesu Kristo, aka, i ko lakou opu iho no; a ma ka malimali a me ka olelo hoomaikai, ke hoowalewale nei lakou i na naau o ka poe noonoo ole.
- ¹⁹ Ua ikeia ko oukou hoolohe ana e na mea a pau: no ia mea, ke hauoli nei au no oukou; a ke makemake nei au e akamai oukou i ka maikai, a e hemahema hoi i ka ino.

- 20 A o ke Akua e malu ai, e paonao koke mai oia ia
Satana malalo iho o ko oukou mau wawae.
O ke aloha o ko kakou Haku o Iesu Kristo me
oukou. Amene.
- 21 Ke uwe aku nei ia oukou o Timoteo o kuu
hoalawehana, me Lukio, a me Iasona a me
Sosipatero, o kuu mau hoahanau.
- 22 Owau o Teretio, nana i kakau keia palapala, ke
uwe aku nei au ia oukou iloko o ka Haku.
- 23 Ke uwe aku nei ia oukou o Gaio ka mea hookipa
no'u a no ka ekalesia hoi a pau. Ke uwe aku
nei ia oukou o Eraseto ka puuku o ke ku-
lauakauhale, a me Kuareto, ka hoahanau.
- 24 O ke aloha o ko kakou Haku o Iesu Kristo me
oukou a pau. Amene.
- 25 A i ka mea nona ka mana e hooku paa ai ia
oukou ma ka'u olelomaikai, oia ka euanelio
a Iesu Kristo, ma ka hoike ana mai i ka mea
huna i ike ole ia i na manawa kahiko;
- 26 Ano la, ua hoakakaia mai ia e na palapala a
na kaula, ma ke kauoha a ke Akua mau,
ua hoikeia mai i na lahuikanaka a pau i
hooloheia'i ka manaoio;
- 27 I ke Akua nona wale no ke akamai, ia ia ka
hoonaniia a mau loa aku, ma o Iesu Kristo
la. Amene.

**Baibala Hemolele
The Holy Bible in the Hawaiian language of the United
States, 1868 revision**

Public Domain

Language: 'Olelo Hawai'i (Hawaiian)

Translation by: na na misionari i pai

2015-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

4fde4536-9f74-574b-8404-d9ec34a30cbb